

УДК 378.147

**Л.В.Філіппова, викл.***Кіровоградський національний технічний університет*

## Іншомовне занурення у навчанні англійської мови для професійних цілей

У статті пропонується градація програм «іншомовного занурення» та обґрунтовується послідовність застосування різних методик викладання англійської мови для професійного спілкування при підготовці студентів немовних закладів.

**іншомовне занурення, попереднє підготовче занурення, навчання через зміст**

В сучасних умовах, окрім якісної професійної підготовки, невід'ємним компонентом конкурентоспроможності фахівця вважається знання іноземної мови. Саме тому при підготовці студентів вищих навчальних закладів значна увага приділяється врахуванню фахової специфіки при вивченні іноземної мови, її спрямованості на реалізацію завдань професійної діяльності. Відповідно перед методикою викладання іноземних мов стоїть завдання пошуку оптимальних шляхів досягнення достатнього рівня володіння іноземною мовою для професійного спілкування. Одним з таких шляхів є впровадження в навчальний процес програм іншомовного занурення.

Визначення іншомовного занурення у навчанні іноземної мови для професійних цілей дозволяє виділити перелік трьох базових характеристик будь-якої програми занурення, яка готується для впровадження у процес навчання майбутніх фахівців:

1. Занурення може впроваджуватися, коли рівень володіння студентами англійською мовою є вже досить високим – не нижче середнього і ближче до просунутого. З точки зору ЗЄР [2] це означає, що, до переходу до вивчення мови в програмах занурення, студенти повинні досягти принаймні рівня B2 у володінні нею. Оскільки цей рівень досягається не раніше кінця другого року вивчення мови у ВНЗ, то розраховувати на впровадження навіть найпростіших програм занурення можливо не раніше початку третього року навчання.

2. Впровадження програм занурення стає найбільш ефективним, коли їм передують мовний курс, побудований на основі навчання через зміст, у якому викладання предметного змісту немовних дисциплін урівноважено з концентрацією уваги на самих мовних явищах, що забезпечує потрібний для програм занурення вихідний рівень володіння іноземною мовою у студентів, оскільки у такому курсі мові приділяється значно більше спеціальної уваги, ніж під час занурення.

3. Програми занурення можуть впроваджуватися як у курсі іноземної мови, так і в курсах немовних дисциплін професійного циклу. Занурення у курсі іноземної мови вимагає перебудови цього курсу – побудови його як моделі вивчення немовних дисциплін професійного циклу.

Таким чином, програми англійської мови доцільно «надбудовувати» над курсом англійської мови, організованим як навчання через зміст, причому самі програми занурення можуть бути розподіленими на програми нижчого рівня, які

реалізуються на заняттях мовного курсу, і програми вищого рівня, які реалізуються на заняттях з професійних дисциплін.

Щодо взаємовідносин програм занурення з так званим ESP (English for Specific Purposes) або професійно орієнтованим навчанням англійської мови слід зазначити, що, якщо іноземна мова вивчається у суто професійних цілях, то значно важливішим за вивчення загальновживаної мови є вивчення підмови конкретної спеціальності. Навчання підмови спеціальності стабільно увійшло до методики навчання англійської мови як нерідної в англomовних країнах та в інших країнах світу.

Можна сказати, що професійно орієнтоване навчання іноземних мов, навчання через зміст та занурення розрізняються ступенем концентрації на мовних явищах. В професійно орієнтованому навчанні вся увага викладача та студентів сконцентрована на мові. У навчанні через зміст увага рівномірно розподіляється між змістом спеціальності та особливостями підмови цієї спеціальності. У зануренні мова, яка вивчається, відходить на периферію, а у центрі уваги як викладача, так і студентів знаходиться предметний зміст спеціальності. Звідси випливає, що, оскільки студенти приходять на I курс немовного ВНЗ з невисоким рівнем володіння англійською мовою і з мінімальним запасом знань у галузі майбутньої професії, то оптимальним рішенням буде починати вивчення іноземної мови для професійного спілкування з професійно орієнтованого навчання. Курс іноземної мови протягом другого року навчання може будуватися як навчання через зміст. Це створює достатню змістовну та мовну базу для впровадження іншомовного занурення у навчання мови, починаючи з III курсу і надалі на IV курсі.

З іншого боку, навіть після навчання мови через зміст спеціальності студенти можуть зіткнутися з певними труднощами як змістовного, так і мовного характеру. Цього можна уникнути, якщо між курсом навчання іноземної мови для професійних цілей через зміст спеціальності і курсом іншомовного занурення в курсах немовних фахових дисциплін буде застосований деякий проміжний «буферний» курс іншомовного занурення. Цей проміжний курс отримав назву попереднього підготовчого занурення. Він має бути організованим за повною моделлю занурення, але бути дещо спрощеним та полегшеним для студентів і у змістовному, і у мовному плані, проводячись не на заняттях з фахових дисциплін, а на заняттях з іноземної мови. Отже, попереднє підготовче занурення (ППЗ) є вищою формою інтегрованого навчання англійської мови для професійних цілей (НАМПЦ) у вишівських мовних курсах, тому що в ньому на передньому плані знаходиться навчання предметного змісту фахових дисциплін, а навчання мови здійснюється в основному мимовільно, хоча і з забезпеченням студентів достатньою мовною підтримкою, щоб мовні труднощі не перешкоджали їм у засвоєнні предметного змісту нерідною мовою. ППЗ, проводячись на III курсі ВНЗ, є дещо спрощеною моделлю повноцінного англomовного занурення у курсах фахових дисциплін. Воно безпосередньо передує такому зануренню і слугує для надання тим, хто навчаються, остаточної психологічної, мовної та змістовної підготовки до початку роботи в повноцінних програмах занурення на заняттях зі спеціальних предметів на старших курсах ВНЗ.

Таким чином, в якості основного шляху, який забезпечує реальну можливість впровадження англomовного занурення у навчальний процес ВНЗ пропонується додержання такої послідовності етапів навчання : професійно орієнтований курс НАМПЦ (перший рік навчання) – курс НАМПЦ через зміст спеціальності (другий рік навчання) – ППЗ у курсі НАМПЦ (третій рік навчання) – повноцінне англomовне занурення у курсах фахових дисциплін (останній рік навчання).

## Список літератури

1. Берман И.М. Методика обучения английскому языку в неязыковых вузах / И.М.Берман. — Москва: Высшая школа, 1970.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. українського видання С.Ю.Ніколаєва.— К.: Ленвіт, 2003.
3. Програма з англійської мови для професійного спілкування / [Бакаєва Г.Є., Борисенко О.А., Зуєнок І.І. та ін.]. — К. : Ленвіт, 2005.
4. Методика англоязычного погружения в обучении английскому языку и специальным дисциплинам в экономических вузах. Монография / [О.Б. Тарнопольский, В.Е. Момот, С.П. Кожушко, З.М. Корнева, А.Д. Выселко, В.А. Жевага ]; под общей и научной редакцией О.Б. Тарнопольского, В.Е. Момота и С.П. Кожушко — Дніпропетровськ: ДУЕП, 2008.

Одержано 24.02.15

УДК 69.001.5

О.А. Якубовський, студ. гр. БП-13-СК\*, О.В. Таран, викл.  
*Кіровоградський національний технічний університет*

## Пасивний будинок — інноваційне енергозберігаюче ЖИТЛО

В статті розглянуто новітні методи будівництва, можливості енергоефективного будівництва в наш час, і технологія будівництва енергозберігаючого житла.  
**новітні технології, будівництво, пасивний будинок, енергозберігаюче житло**

**Пасивний будинок** (нім. *Passivhaus*, англ. *passive house*) — енергоефективний будівельний стандарт, який створює комфортні умови проживання, одночасно є економічним і надає мінімальний негативний вплив на навколишнє середовище. Пасивний будинок — це будинок, в якому можливо досягти комфортного мікроклімату (ISO 7730), як у зимовий період без окремої системи опалення (або використовуючи малопотужну компакту систему опалення), так і в літній період без системи кондиціонування.

Критеріями для пасивного будинку в Європі є:

- питома витрата теплової енергії на опалення, визначена за допомогою «Пасивний будинок: Пакет планування» (PHPP), не повинна перевищувати 15 кВт · год/(м² · рік);
  - навантаження на опалення  $\leq 10 \text{ Вт} \cdot \text{м}^2$ ;
  - спеціальні вимоги попиту охолодження будівлі  $\leq 15 \text{ кВт} \cdot \text{год}/(\text{м}^2 \cdot \text{рік})$ ;
  - щорічний період перегріву (температура в приміщенні вище 25 °С)  $\leq 10\%$ ;
- результат тесту на герметичність (N50)  $\leq 0,6$  зміни повітря/ год;

© О.А. Якубовський, О.В. Таран, 2015

\* Науковий керівник: канд.техн. наук, доц. І.О. Скриннік